

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT)

narzędzie, które po raz pierwszy pojawiło się w przedstawionych przez Komisję Europejską aktach prawnych na nową perspektywę. Przy pomocy tego instrumentu, partnerstwa jednostek samorządu terytorialnego miast i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie (miasto i samorzady znajdujące się w jego oddziaływaniu) mogą realizować wspólne przedsięwzięcia, łączące działania finansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego.

ZIT to także wyjście poza sztywne granice administracyjne JST i większe możliwości oddziaływania projektów unijnych.

Zielona Księga

w odróżnieniu od Białej Księgi stanowi opracowania koncepcyjne służące jako podstawa do dyskusji w procesie wypracowywania decyzji, dla tematycznie wybranych kręgów odbiorców.

Zasada partnerstwa

reguluje działanie funduszy strukturalnych. Nakłada obowiązek jak najściślejszej współpracy między Komisją Europejską a odpowiednimi władzami i instytucjami szczebla krajowego, regionalnego i lokalnego, uczestniczącymi w przygotowaniu i realizacji działań w ramach tych funduszy.

Zasada n+3

jest to zasada odnosząca się do okresu programowania Unii Europejskiej, która określa dodatkowy okres na realizację i rozliczenie projektów i programów współfinansowanych z funduszy europejskich.

W praktyce oznacza to, że z funduszy przyznanych w ramach perspektywy finansowej 2014-20 faktycznie korzystać można do roku 2023. Jeżeli do tego czasu krajowi członkowskiemu nie uda się wykorzystać wszystkich środków przyznanych na bieżącą perspektywę finansową, będzie musiał zwrócić niewykorzystaną nadwyżkę do budżetu UE.

Zasada komplementarności

reguluje działanie funduszy strukturalnych, związana jest z

dążeniem do spójności polityki regionalnej z innymi politykami wspólnotowymi, w tym przede wszystkim ochrony konkurencji zamówień publicznych, ochrony środowiska i równych szans kobiet i mężczyzn.

Zasada elastyczności

jedno z odstępstw od zasady monofunduszowości, umożliwiające tzw. elastyczne finansowanie jednofunduszowych programów operacyjnych Unii Europejskiej. Polega na dofinansowaniu w ramach projektu z udziałem środków z EFRR komplementarnych działań wchodzących w zakres EFS oraz dofinansowaniu w ramach projektu z udziałem środków z EFS komplementarnych działań wchodzących w zakres EFRR.[wnter]

Innymi słowy, jeżeli projekt dotyczy inwestycji infrastrukturalnej możliwe jest włączenie do projektu tzw. wydatków miękkich (czyli np. kosztów szkoleń czy doradztwa) pod warunkiem, że poniesienie takich wydatków jest uzasadnione osiągnięciem spójności projektu. Analogicznie, jeżeli projekt ma charakter miękki (czyli dotyczy szkoleń, doradztwa, podnoszenia kompetencji, wprowadzania nowych rozwiązań organizacyjnych, itp.) można uzupełnić projekt o pewne wydatki materialne (jak np. urządzenia), ale tylko te, które są potrzebne do realizacji i powodzenia projektu. Niemniej jednak możliwość ta dotyczy maksymalnie do 10 proc. wydatków objętych dofinansowaniem – w szczególnych przypadkach pułap ten może być podwyższony do 15 proc.

Zamówienia publiczne

umowy odpłatne zawierane między zamawiającym (jednostką sektora finansów publicznych w rozumieniu przepisów o finansach publicznych, osobą prawną, inną państwową jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej) a wykonawcą, których przedmiotem są usługi, dostawy lub roboty budowlane.

Wykluczenie społeczne

brak lub ograniczenie możliwości uczestnictwa, wpływania i korzystania z podstawowych instytucji publicznych i rynków, które powinny być dostępne dla wszystkich, a w szczególności dla osób ubogich.

Wydatki kwalifikowalne

wydatkami kwalifikowalnymi są koszty poniesione przez beneficjenta, które kwalifikują się do refundacji ze środków Funduszy Strukturalnych, w tym Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego poniesionych w trakcie realizacji projektów i realizowane są:

- zgodnie z Krajowymi wytycznymi Ministerstwa Rozwoju Regionalnego z dnia 30 lipca 2007 r. dotyczącymi kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych

- i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007-2013
- zgodnie z wytycznymi Instytucji Zarządzającej zamieszczonymi w Uszczegółowieniu Regionalnego Programu Operacyjnego.
-

Wskaźniki rezultatu

są to wskaźniki, które mierzą bezpośrednio efekty realizowanych zadań. Efekty te powinny pojawić się natychmiast po zrealizowanym zadaniu. Przykładem wskaźnika rezultatu jest liczba osób, które podniosły swoje kwalifikacje w wyniku przeprowadzonych szkoleń lub liczba dzieci, która będzie uczęszczać do wybudowanej szkoły.
